

Централно-европска иницијатива (ЦЕИ) настала је 1989. године из „сарадње четири земље“ (Р. Италија, Р. Аустрија, тадашња СФР Југославија и Мађарска). ЦЕИ данас има 17 чланица: Р. Албанија, Р. Белорусија, Босна и Херцеговина, Р. Бугарска, Р. Хрватска, Р. Чешка, Р. Италија, Мађарска, Р. Македонија, Р. Молдавија, Р. Пољска, Румунија, Р. Словачка, Р. Словенија, Р. Србија, Украјина и Црна Гора (Р. Аустрија је током 2018. године одлучила да иступи из чланства). Девет земаља су чланице ЕУ а преосталих осам су земље западног Балкана и тзв. Европског суседства – Р. Белорусија, Украјина и Р. Молдавија.

Седиште Секретаријата ЦЕИ је у Трсту. Генерални секретар ЦЕИ је Роберто Антонионе (Р. Италија), који је на ову функцију ступио јануара 2019. године. ЦЕИ функционише по систему ротирајућег једногодишњег председавања (од 1. јануара до 31. децембра). Р. Србија је председавала ЦЕИ 2011. године. Током 2019. године ЦЕИ председава Р. Италија, током чијег председавања ће бити обележено 30 година постојања иницијативе.

Уз председавајућег и Секретаријат, важну улогу у функционисању ЦЕИ има и Тројка, која по правилу функционише као Проширена тројка - укључује и Р. Италију, као сталног члана Тројке због њене посебне улоге у ЦЕИ.

ЦЕИ, за разлику од већине других регионалних иницијатива, располаже сопственим фондовима за финансирање, односно ко-финансирање пројеката сарадње. Поред редовних годишњих контрибуција земаља чланица, активности ЦЕИ се финансирају и из посебног Фонда ЦЕИ при Европској банци за обнову и развој (EBRD), који финансира Р. Италија у висини од око 2 милиона евра годишње, као и других донација Р. Италије и раније Р. Аустрије, као и повремених мањих донација других чланица ЦЕИ (за Know-how Exchange Programme).

У оквиру ЦЕИ одржавају се редовни годишњи самити, састанци министара иностраних послова, састанци експерата итд. Важну улогу у функционисању ЦЕИ имају и Састанци националних координатора који се одржавају више пута годишње. Активности у оквиру парламентарне димензије ЦЕИ одвијају се кроз реализацију састанака Парламентарне скупштине ЦЕИ, парламентарног комитета и општинских комитета (о политичким и унутрашњим пословима, о економским пословима и о културним пословима).

Током председавања Р. Србије ЦЕИ, ова регионална иницијатива стекла је статус посматрача у Генералној скупштини УН, чиме је значајно унапредила свој укупни престиж и улогу фактора интегрисања и стабилизације у региону и шире. Резолуције о сарадњи ЦЕИ са УН се усвајају на сваке две године, у складу са уобичајеним темпом двогодишњих састанака УН и регионалних организација које имају статус посматрача у ГС УН.

Стратешки циљ и основа свих активности ЦЕИ је: "регионална сарадња за европске интеграције". Чињеница да се ЦЕИ састоји од две групе земаља – држава чланица ЕУ и држава чланица ЦЕИ које нису део ЕУ – значајно доприноси убрзању процеса интеграције држава чланица ЦЕИ које нису у ЕУ, а настоје да јој приступе. Развој квалитетне и функционалне пројектно оријентисане сарадње подстиче брже усвајање

стандарда ЕУ и ствара предуслове за пуну интеграцију у ЕУ.

Један од главних приоритета ЦЕИ је сарадња са Европском унијом, са циљем јачања процеса европских интеграција целог региона. Активности СЕИ углавном су усмерене на реализацију конкретних пројеката сарадње у региону. Они се спроводе на основу Акционог плана ЦЕИ на период од две године. Фокалне тачке ЦЕИ (експерти из држава чланица ЦЕИ) имају кључну улогу при одабиру пројеката високог квалитета.

Национални координатор Р. Србије за ЦЕИ је Дејан Ралевић (контакт телефон: 011 306 8728, e-mail: dejan.ralevic@mfa.rs)

Више информација о ЦЕИ можете пронаћи на: <http://www.cei.int/> .